

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

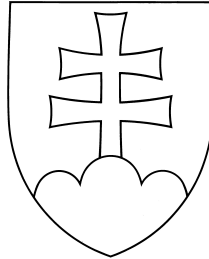
Grösslingová 5, 81109 Bratislava

Číslo spisu

839130021/11193/26/2021-2295/2022

Bratislava

04. 02. 2022

ROZHODNUTIE

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie, ako príslušný orgán podľa ustanovení § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, rozhodujúc o odvolaní spoločnosti Lidl Slovenská republika, v.o.s., Ružinovská 1E, 821 02 Bratislava, IČO: 35793783, proti rozhodnutiu Slovenskej inšpekcie životného prostredia – Inšpektorátu životného prostredia Banská Bystrica č. 839130121/9647-42310 zo dňa 11.11.2021 podľa ustanovení § 58 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ustanovení § 7 a § 9 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vydáva toto rozhodnutie

Výrok

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Banská Bystrica, číslo: 839130021/9647-42310 zo dňa 11.11.2021, mení v časti výroku, ktorým bola uložená pokuta tak, že účastníkovi konania spoločnosti Lidl Slovenská republika, v.o.s., Ružinovská 1E, 821 02 Bratislava, IČO: 35793783 ukladá pokutu podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. a) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vo výške 10 000 eur (slovom desaťtisíc eur). Ostatná časť výroku rozhodnutia ostáva bez zmeny.

Odôvodnenie

Slovenská inšpekcia životného prostredia – Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica (ďalej len „prvostupňový správny orgán“), správny orgán príslušný pre toto správne konanie podľa ustanovení § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojitosti s ustanoveniami § 7 a § 9 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o invázných druhoch"), postupujúc podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len "správny poriadok") uložil účastníkovi konania, ktorým je spoločnosť Lidl Slovenská republika, v.o.s., Ružinovská 1E, 821 02 Bratislava, IČO : 35793783, pokutu podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. a) zákona o invázných druhoch vo výške 1000 eur a nariadil podľa ustanovenia § 21 ods. 8 zákona o invázných druhoch v nadväznosti na ustanovenie § 16 ods. 15 zákona o invázných druhoch prijať opatrenia na zabezpečenie dodržiavania zákazu uvedeného v ustanovení § 2 ods. 1 zákona o invázných druhoch.

Uloženie pokuty prvostupňový správny orgán odôvodnil tým, že považuje za preukázané, že účastník konania konal v rozpore s ustanovením § 2 ods. 1 zákona o invázných druhoch, a to tým, že v sieti predajní spoločnosti Lidl v Slovenskej republike v dňoch od 15.03. 2021 do 21.03.2021 uviedol na trh aj sadenice rastlín druhu Fallopia aubertii, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o invázných druhoch.

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie, správny orgán príslušný na konanie v druhom stupni podľa ustanovenia § 10 ods. 5 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „odvolací orgán“) preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom jeho rozsahu. Dôkladne boli preskúmané registratúrne záznamy zaradené v predložených spisoch č. 9647/2021 a 5609/2021. Preskúmané registratúrne záznamy patria medzi podklady rozhodnutia aj odvolacieho orgánu, v registratúrnom systéme správneho orgánu sú evidované pod registratúrnymi číslami:

Registratúrne záznamy zaradené v spise č. 5609/2021:

19737/2021 Oznámenie o skončení štátneho dozoru, doručené dňa 23.06.2021
13712/2021 Zaslание protokolu o vykonaní štátneho dozoru č. 46/001/21/ID-P, doručené dňa 26.04.21
13710/2021 Oboznámenie sa s Protokolom o vykonaní štátneho dozoru
13667/2021 Protokol o vykonaní štátneho dozoru, zo dňa 23.04.2021
13614/2021 Výpis z obchodného registra
13611/2021 Výpis z obchodného registra
12232/2021 Zaslание vyjadrenia č. 5609/46/2021-9953/2021 - rastlina Fallopia, zo dňa 12.04.2021
9953/2021 Oznámenie prešetrenia podozrenia na porušenie predpisov v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázy nepôvodných druhov, doručené dňa 29.03.2021
9950/2021 Fotografie zakúpenej rastlinky
9949/2021 Pokladničný blok č. 10854 zo dňa 20.03.2021
9946/2021 LIDL leták - pdf forma
9888/2021 Poverenie na vykonanie štátneho dozoru, zo dňa 19.03.2021

Registratúrne záznamy zaradené v spise č. 9647/2021:

49531/2021 Upovedomenie o predložení odvolania voči rozhodnutiu č. 8391300121/9647-42310 odvolaciemu orgánu
49530/2021 Predkladacia správa k odvolaniu, doručené dňa 30.12.2021
45750/2021 Všeobecná agenda – odvolanie, prijaté dňa 30.11.2021
42862/2021 Publikácia, Tiebre et al., Hybridization and Sexual Reproduction in the Invasive Alien Fallopia (Polygonaceae) Complex in Belgium (2007)
42860/2021 Publikácia, Medvecká et al., Inventory of alien flora of Slovakia (2012)
42310/2021 Rozhodnutie č. 8391300121/9647-42310, zo dňa 11.11.2021, doručené účastníkovi konania dňa 15.11.2021
37488/2021 Oznámenie o začatí správneho konania o správnom delikte a o uložení opatrení na nápravu, doručené dňa 12.10.2021

A) Základné údaje o preskúmanom konaní:

Inšpektorky Slovenskej inšpekcie životného prostredia, odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti Inšpektorátu životného prostredia Banská Bystrica (ďalej aj ako „Inšpekcia“) vykonali na základe podnetu štátny dozor zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o invázy druhoch u kontrolovanej osoby, ktorou je spoločnosť Lidl Slovenská republika, v.o.s., Ružinovská 1E, 821 02 Bratislava. Výsledkom kontrolnej činnosti Inšpekcie je protokol o vykonaní štátneho dozoru č. 46/001/21/ID-P, RZ č. 5609/46/2021-13667/2021 (ďalej len „protokol“), v ktorom sa uvádza, že bolo zistené uvedenie sadeníc rastlín druhu Fallopia aubertii na trh v sieti predajní spoločnosti Lidl v Slovenskej republike. Výsledky kontrolnej činnosti, ktoré sú uvedené v protokole, boli podkladom na začatie správneho konania prvostupňovým správnym orgánom. Účastník konania sa k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia v správnom konaní nevyjadril. Za porušenie zákona o invázy druhoch prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 839130121/9647-42310 zo dňa 11.11.2021 účastníkovi konania uložil pokutu vo výške 1000 eur a nariadil vykonať opatrenia na nápravu. Účastník konania sa voči tomuto rozhodnutiu v zákonnej lehote odvolal, pričom odvolanie má odkladný účinok. Prvostupňový správny orgán odvolanie účastníka konania v zákonnej lehote predložil so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu a upovedomil o tom účastníka konania.

Odvolací orgán po preskúmaní predloženého spisového materiálu, ktorý bol podkladom pre vydanie prvostupňového rozhodnutia zistil, že aj účastník konania potvrdil uvedenie sadeníc rastlín druhu Fallopia aubertii na trh v Slovenskej republike a že prvostupňový správny orgán nezohľadnil príťažujúcu okolnosť tohto konania, preto rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu mení v časti výroku, ktorým bola uložená pokuta tak, že účastníkovi konania ukladá pokutu vo výške 10 000 eur.

B) Procesná stránka správneho konania a konania, ktoré mu predchádzalo:

I. Proces kontroly podľa ustanovenia § 16 zákona o inváziách druhov:

Pri výkone štátneho dozoru Inšpekcia postupovala podľa ustanovenia § 16 zákona o inváziách druhov. Tento postup Inšpekcie pri výkone štátneho dozoru je v súlade s kompetenciami Inšpekcie, ktoré sú upravené ustanoveniami § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dňa 23.06.2021 bol štátny dozor skončený doručením oznámenia účastníkovi konania o skončení štátneho dozoru.

II. Proces správneho konania podľa správneho poriadku. Na tento postup odkazuje ustanovenie § 22 ods. 1 zákona o inváziách druhov:

Dňa 12.10.2021 bolo účastníkovi konania doručené oznámenie o začatí správneho konania o správnom delikte a o uložení opatrení na nápravu. Prvostupňový správny orgán dal účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia nahliadnutím do administratívneho spisu, ako aj možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci.

Dňa 15.11.2021 bolo účastníkovi konania doručené rozhodnutie o uložení pokuty.

Dňa 30.11.2021 bolo prvostupňovému správnomu orgánu doručené odvolanie účastníka konania.

Dňa 30.12.2021 prvostupňový správny orgán vec predložil odvolaciemu orgánu a doručil účastníkovi konania upovedomenie o tom, že jeho odvolanie bolo predložené odvolaciemu orgánu.

Odvolací orgán k procesnej stránke správneho konania a konania ktoré mu predchádzalo uvádza:

Prvostupňový správny orgán v napadnutom správnom konaní aj v konaní, ktoré predchádzalo tomuto správnomu konaniu postupoval zákonným spôsobom.

C) Vecná stránka správneho konania a konania, ktoré mu predchádzalo:

Štátny dozor bol u účastníka konania vykonaný na základe podnetu, ktorý poukazoval na predaj sadeníc rastlín rodu Fallopia, uvádzaných aj v letákovvej ponuke spoločnosti Lidl Slovenská republika, v.o.s.. Podnet bol Inšpekcii postúpený z Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a podľa ustanovenia § 9 písm. a) zákona o inváziách druhov Inšpekcia je orgánom štátneho dozoru, prostredníctvom ktorého Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vykonáva štátny dozor.

Inšpekcia, v rámci prešetrovania uvedeného podnetu, zistila dňa 20.03.2021 predaj sadeníc rastlín rod Fallopia v predajni Lidl Slovenská republika, v.o.s, Dedinská 14179/10, 974 11 Banská Bystrica a oznámila účastníkovi konania prešetrovanie podozrenia na porušenie predpisov v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia inváziách nepôvodných druhov a požiadala uvedenú spoločnosť o poskytnutie úplných údajov, informácií a vysvetlenia o skutočnostiach, ktoré sú podľa nej v tejto veci dôležité.

Dňa 12.04.2021 bolo Inšpekcii doručené vyjadrenie účastníka konania v ktorom uvádza, cit.: „V dňoch od 15.-21.03.2021 sa v Mixe popínavých rastlín (IAN 58336), ktoré boli v predaji nachádzala aj rastlina Fallopia. Jednalo sa však o neinvazívny druh Fallopia aubertii a nie Fallopia japonica, ktorý invazívny je.“

Ku zaradeniu Fallopia aubertii medzi invázne nepôvodné druhy prvostupňový správny orgán vo svojom rozhodnutí uvádza:

Zákon o inváziách druhov v ustanovení § 1 ods. 1 uvádza odkaz na Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváziách nepôvodných druhov (ďalej len ako "Nariadenie") článok 3 bod 1 a 2, kde sú zadané pojmy nepôvodného druhu a invázneho nepôvodného druhu:

1. „nepôvodný druh“ je akýkoľvek živý jedinec druhu, poddruhu alebo nižšieho taxónu živočíchov, rastlín, húb alebo mikroorganizmov introdukovaný mimo oblasť svojho prirodzeného výskytu; tento pojem zahŕňa akúkoľvek časť, gaméty, semená, vajíčka alebo propaguly takéhoto druhu, ako aj všetky hybridy, odrody alebo plemená, ktoré by mohli prežiť a následne sa rozmnožovať;

2. „invázny nepôvodný druh“ je nepôvodný druh, o ktorom sa zistilo, že jeho introdukcia alebo šírenie ohrozuje biodiverzitu a súvisiace ekosystémové služby alebo že má na ne nepriaznivý vplyv;

Odvolací orgán v tejto súvislosti upozorňuje aj na bod 4 tohto článku Nariadenia, ktorý uvádza, že „invázny nepôvodný druh vzbudzujúci obavy členského štátu“ je iný invázny nepôvodný druh ako invázny nepôvodný druh vzbudzujúci obavy Únie, v prípade ktorého sa určitý členský štát na základe vedeckých dôkazov domnieva, že jeho uvoľnenie a rozšírenie, i v prípade, ak nie je úplne overené, má na jeho území alebo jeho časti významný nepriaznivý vplyv, ktorý si vyžaduje opatrenia na úrovni daného členského štátu.

Prvostupňový správny orgán vo svojom rozhodnutí odkazuje aj na pôvodnú vedeckú prácu z roku 2012 Medvecká et al. ktorá je zverejnená aj na internete : https://www.researchgate.net/publication/256106926_Inventory_of_the_alien_flora_of_Slovakia , v ktorej sa uvádza že taxón Fallopia aubertii je považovaný za náhodne splňujúci neofyt.

Prvostupňový správny orgán v napadnutom rozhodnutí ďalej uvádza, že Fallopia aubertii zodpovedá definícii nariadenia pre invázny nepôvodný druh, pretože Fallopia aubertii je druhom introdukovaným mimo oblasť svojho prirodzeného výskytu aj tým, že sadenice sa predávajú (šíria) na miestach, kde sa prirodzene nevyskytuje („rare in nature but nowadays commonly cultivated“) pričom už v roku 2007 bolo recenzovanou pôvodnou vedeckou prácou odporúčané Fallopiu aubertii komerčne nevyužívať (Tiébré M.-S. et al., Hybridization and Sexual Reproduction in the Invasive Alien Fallopia (Polygonaceae) Complex in Belgium (2007). Dostupné z: <https://academic.oup.com/aob/article/99/1/193/2769267>).

Odvolací orgán ku zaradeniu Fallopia aubertii medzi invázne nepôvodné druhy uvádza:

Odborné stanovisko odvolacieho orgánu k zoznamu inváznych nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky, ktorý je uvedený v prílohe č. 1. nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky (ďalej len "národný zoznam") a k zaradeniu druhu Fallopia aubertii medzi druhy rodu Fallopia:

- Druh Fallopia aubertii je zaradený do Fallopia sp. (syn. Reynoutria), slovenské meno pohánkovec (krídlatka).
- Na zaradenie invázneho nepôvodného druhu do národného zoznamu sa primerane používajú ustanovenia Nariadenia. Ani dostupné vedecké dôkazy nijako nespochybňujú skutočnosť, že druh Fallopia aubertii je zaradená v národnom zozname. Je to v súlade s článkom 12 Nariadenia, podľa ktorého členské štáty môžu ustanoviť národný zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy členského štátu.

Prvostupňové rozhodnutie účastník konania napadol svojim odvolaním, v ktorom uvádza, že:

- "nesúhlasí s právnym posúdením skutkového stavu prvostupňovým správnym orgánom prezentovaným v odôvodnení rozhodnutia a má za to že druh Fallopia aubertii nepatrí medzi invázne nepôvodné druhy."
- "nerozporuje názor prezentovaný vo vedeckom článku, na ktorý prvostupňový správny orgán v odôvodnení Rozhodnutia poukazuje že „Taxón Fallopia aubertii je považovaný za náhodne splňujúci neofyt a zodpovedá definícii nariadenia pre invázny nepôvodný druh, pretože Fallopia aubertii je druhom introdukovaným mimo oblasť svojho prirodzeného výskytu už len na základe toho, že sadenice sa predávajú (šíria) na miestach, kde sa prirodzene nevyskytuje a už v roku 2007 bolo odporúčané Fallopiu aubertii komerčne nevyužívať.“, avšak zároveň účastník konania poukazuje na to, "že druh Fallopia aubertii sa v Zozname inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie nenachádza."

Ku tomu účastník konania uvádza aj nasledovné, cit.:

" V zmysle Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov Článok 4 bod 1. „Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie (ďalej len „zoznam Únie“) na základe kritérií ustanovených v odseku 3 tohto článku.“

Vykonávacie Nariadenie komisie (EÚ) 2016/1141 z 13. júla 2016, ktorým sa prijíma zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1143/2014, ktorého Prílohou č. 1 je Zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie, neobsahuje druh Fallopiu aubertii, a ani rod Fallopia sp.

Rovnako ani Vykonávacie Nariadenie komisie (EÚ) 2017/1263 z 12. júla 2017, ktorým sa aktualizuje zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie prijatý vykonávacím nariadením (EÚ) 2016/1141 podľa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 vo svojej Prílohe, ktorou sa dopĺňa Zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie, neobsahuje druh *Fallopia aubertii*, a ani rod *Fallopia* sp.

Zároveň ani Vykonávacie Nariadenie komisie (EÚ) 2019/1262 z 25. júla 2019, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2016/1141 s cieľom aktualizovať zoznam invázivných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie vo svojej Prílohe, ktorou sa dopĺňa Zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie, neobsahuje druh *Fallopia aubertii*, a ani rod *Fallopia* sp."

Odvolačný orgán k vyššie uvedeným citáciám z odvolania účastníka konania uvádza, že pre napadnuté rozhodnutie je podstatné, že *Fallopia* sp. je uvedený v národnom zozname. Táto skutočnosť vyplýva priamo zo znenia ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o invázných druhoch.

K národnému zoznamu účastník konania vo svojom odvolaní uvádza, cit.:

"Národný zoznam SR obsahuje rod *Fallopia* sp. (syn. *Reynoutria*), ktorý v zmysle informácií poskytovaných Štátnou ochranou prírody <https://invaznedruhy.sopsr.sk/fallopia-sp-rod-pohankovec/> zahŕňa nasledovné druhy rodu *Fallopia* sp.:

Fallopia japonica (Houtt.) Ronse Decr. – pohánkovec japonský

Fallopia x bohemica (Chrtek et Chrtková) J. P. Bailey – pohánkovec český

Fallopia sachalinensis (F. Schmidt) Ronse Decr. – pohánkovec sachalinský

Medzi vyššie uvedenými invázivnými druhmi rodu *Fallopia* sp., ktorý sa nachádza v Národnom zozname sa však *Fallopia aubertii* nenachádza."

Odvolačný orgán k vyššie uvedenému uvádza:

Štátna ochrana prírody SR na svojej internetovej stránke uvádza textové aj obrázkové informácie ku trom druhom rodu *Fallopia* sp., ktoré boli medzi invázne druhy v SR zaradené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, teda podľa všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý v SR reguloval oblasť invázných nepôvodných druhov do 1. augusta 2019, čo je uvedené aj na URL, ktorú účastník konania uvádza vo svojom odvolaní : <https://invaznedruhy.sopsr.sk/fallopia-sp-rod-pohankovec/> . Uvádza sa tam konkrétne:

Fallopia sp. – rod pohánkovec

Zahŕňa druhy

Fallopia japonica (Houtt.) Ronse Decr. – pohánkovec japonský

Fallopia x bohemica (Chrtek et Chrtková) J. P. Bailey – pohánkovec český

Fallopia sachalinensis (F. Schmidt) Ronse Decr. – pohánkovec sachalinský

Rad: Polygonales

Čeľaď: Polygonaceae

Synonymá

Reynoutria japonica, *Reynoutria sachalinensis*, *Reynoutria x bohemica*

Zaradenie

Invázny druh v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Súčasne odvolací orgán upozorňuje, že právne nezáväzné zdroje informácií sa nemôžu považovať za náhradu alebo doplnok všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým je v tomto prípade nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z. z 11. decembra 2019 ktorým sa vydáva zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky a ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2020.

Účastník konania vo svojom odvolaní ďalej uvádza, že cit. "má za to, že zmätoknosť ohľadom druhu *Fallopia aubertii* spôsobuje jeho premenovanie, nakoľko pôvodne sa druh *Fallopia aubertii* nazýval *Polygonum aubertii* (syn.) (preto bol na pokladničnom bloku uvedený názov *Polygonum*) a z uvedeného dôvodu dochádza mylne k jeho zaradeniu medzi invázivne druhy rodu *Fallopia* (*Fallopia japonica*, *Fallopia x bohemica*, *Fallopia sachalinensis*)."

Rovnako na tomto mieste účastník konania poukazuje na tú skutočnosť, že rastlina *Fallopia aubertii* je bežne dostupnou a predávanou rastlinou na slovenských e-shopoch.

Odvolačný orgán k vyššie uvedenému uvádza:

1.

V stanovisku Botanického ústavu Centra biológie rastlín a biodiverzity Slovenskej akadémie vied zo dňa 04.02.2022 k tejto veci sa uvádza cit: "Druh Fallopia aubertii je zaradený do Fallopia sp. (syn. Reynoutria), slovenské meno pohánkovec (krídlatka)." (RZ č. 4004/2022)

2.

V prílohe č. 1 k nariadeniu vlády č. 449/2019 Z. z. v „ZOZNAM INVÁZNYCH NEPÔVODNÝCH DRUHOV RASTLÍN VZBUDZUJÚCICH OBAVY SLOVENSKEJ REPUBLIKY“ je uvedené:

Vedecké meno: Fallopia sp. (syn. Reynoutria)

Slovenské meno: pohánkovec (krídlatka)

Záver odvolacieho orgánu: Druh Fallopia aubertii je zaradený do rodu Fallopia, podobne ako aj Fallopia japonica, Fallopia sachalinensis, Fallopia x bohémica a iné nepôvodné druhy, preto spĺňa aj druh Fallopia aubertii podmienky pre jeho zaradenie do skupiny invázných nepôvodných druhov zaradených do národného zoznamu.

Ku skutočnosti, ktorú účastník konania uvádza, že rastlina Fallopia aubertii je bežne dostupnou a predávanou rastlinou na slovenských e-shopoch odvolací orgán uvádza, že táto skutočnosť je pre Inšpekciu podnetom k zabezpečeniu výkonu kontroly slovenských e-shopov zameranou na predaj tejto rastliny.

Účastník konania s poukazom na citované skutočnosti má za to, že prvostupňový správny orgán nedostatočne zistil skutkový stav, v dôsledku čoho bola účastníkovi konania uložená pokuta bez právneho dôvodu, a z uvedeného dôvodu, považuje účastník konania uloženú pokutu za nezákonnú a nezodpovedajúcu rozsahu zistených skutočností a navrhuje, že ak prvostupňový správny orgán v rámci autoremedúry v zmysle ustanovenia § 57 správneho poriadku odvolaniu v celom rozsahu nevyhoví, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie s poukazom na ustanovenie § 59 ods. 2 správneho poriadku vzhľadom na jeho nedostatky v celom rozsahu zrušil.

Odvolací orgán k vyššie uvedenému uvádza:

Preskúmaním procesu kontroly a správneho konania, výsledkom ktorého je napadnuté rozhodnutie odvolací orgán zistil, že skutkový stav bol dostatočne zistený, bol preukázaný správnym úradným postupom a pokuta bola uložená zákonným rozhodnutím. Bolo zistené a preukázané úmyselné uvedenie sadeníc rastlín druhu Fallopia aubertii na trh účastníkom konania v Slovenskej republike, táto rastlina je ako Fallopia sp. uvedená v národnom zozname SR a vzťahuje sa na ňu zákaz podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o invázných druhoch, podľa ktorého invázne nepôvodné druhy uvedené v zozname invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky je zakázané priniesť na územie Slovenskej republiky, držať, rozmnožovať, prepravovať okrem ich prepravy v súvislosti s ich eradikáciou, uvádzať na trh, používať, vymieňať, nechať rozmnožovať, chovať, pestovať alebo uvoľniť do životného prostredia. Tým, že účastník konania nepostupoval v súlade so zákonom o invázných druhoch naplnil znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. a) zákona o invázných druhoch. Podľa ustanovenia § 21 ods. 2 zákona o invázných druhoch za iný správny delikt podľa odseku 1 písm. a) inšpekcia uloží pokutu od 500 eur do 75 000 eur.

K výške uloženej pokuty odvolací orgán uvádza ako poľahčujúcu okolnosť, že porušenie zákona o invázných druhoch je prvým porušením environmentálnej legislatívy účastníkom konania v SR a preto neukladá pokutu na hornej hranici zákonom určenej výšky.

Za prit'azujúcu okolnosť, ktorú prvostupňový správny orgán vo svojej úvahe o výške pokuty nezohľadnil, považuje odvolací orgán rozsah protiprávneho konania.

Leták s ponukou predaja inváznej nepôvodnej rastliny bol platný pre celý región Slovenska. Jeho elektronická forma je dostupná ešte aj vo februári 2022,

na URL: <https://kompaszliav.sk/lidl-letaky/letak-39052-4>, kde je aj uvedené, že leták bol platný v týchto predajniach Lidl:

Lidl Bánovce nad Bebravou Svätoplukova 1666/1

Lidl Banská Bystrica Dedinská 14179/10

Lidl Banská Bystrica Nad plážou 6704/2

Lidl Banská Štiavnica Kolpašská I. 2754

Lidl Bardejov Pod Vinbargom 3696

Lidl Bernolákovo Dukelská 2990/30
Lidl Bratislava Betliarska 3638/1
Lidl Bratislava Dunajská 2
Lidl Bratislava Gagarinova 16657/5/A
Lidl Bratislava Galvániho 16445/24/A
Lidl Bratislava Hodonínska 6704
Lidl Bratislava Jirásková 3637
Lidl Bratislava Karloveská 6183
Lidl Bratislava Mamateyova 3678/2
Lidl Bratislava Pecná cesta 9920/2C
Lidl Bratislava Račianska 12101/64/A
Lidl Bratislava Ružinovská 17596/1F
Lidl Bratislava Saratovská 3361/1A (Dúbravka)
Lidl Bratislava Trenčianska 16260/57/A
Lidl Bratislava Vrakunská 11935/12
Lidl Bratislava Škultétyho 3030/1
Lidl Brezno Československej armády 2612/68
Lidl Bytča Mičurova 370/10
Lidl Čadca Okružná 2853/2A
Lidl Detva M.R.Štefánika 3139/2D
Lidl Dolný Kubín Aleja Slobody 2925/13B
Lidl Dubnica nad Váhom Pod hájom 1722/200
Lidl Dunajská Streda Pála Angyala 7314/2
Lidl Dunajská Streda Vajanského 5446/6
Lidl Galanta Esterházyovcov 1548/18
Lidl Handlová Československej armády 3979/48
Lidl Hlohovec Nitrianska 3677/92
Lidl Holíč Lúčky 3124/16
Lidl Humenné Mierová 5553/91
Lidl Hurbanovo Komárňanská 103/207
Lidl Ilava E. Štúra 490
Lidl Kežmarok Slavkovská 2313/1
Lidl Komárno Mederčská 4708
Lidl Komárno Á. Jedlika 5327/3
Lidl Košice Americká trieda 13722/23
Lidl Košice Herlianska 1980/58
Lidl Košice Južná trieda 1557/29
Lidl Košice Moldavská 2407/21/A
Lidl Košice Popradská 2283/13
Lidl Košice Pri Prachárni 4
Lidl Košice Staničné námestie 3005
Lidl Košice Trieda arm. gen. Svobodu 1520/1
Lidl Košice Ulica Jána Pavla II. 3118/3
Lidl Kráľovský Chlmec Štefánikova 1275
Lidl Kysucké Nové Mesto Nábřežná 2730
Lidl Levice Ľudovíta Štúra 488/49
Lidl Levoča Popradská cesta 922/3
Lidl Liptovský Hrádok Štúrova 730/33
Lidl Liptovský Mikuláš Nová 4230/1
Lidl Lučenec Haličská cesta 5167/49
Lidl Malacky Na brehu 911/4
Lidl Martin Komenského 10029/20
Lidl Martin Priekopská 10164/49A
Lidl Michalovce Jána Hollého 5962/58
Lidl Modra Vajanského 2220
Lidl Moldava nad Bodvou Rožňavská 1407/19B

Lidl Myjava Viestová 1300/8
Lidl Námestovo Štefánikova 259
Lidl Nitra Dolnočermanská 740/111
Lidl Nitra Fatranská 1683/1A
Lidl Nitra Ďurkova 18
Lidl Nová Baňa Námestie sv. Alžbety 1869/2
Lidl Nová Dubnica Ulica na Hlinách 992/6
Lidl Nováky Námestie SNP 643/25
Lidl Nové Mesto nad Váhom Malinovského 2493/53
Lidl Nové Zámky G.Bethlena 9977/2C
Lidl Nové Zámky T.G.Masaryka 9161/9A
Lidl Partizánske Nitrianska 1746/15
Lidl Pezinok Okružná 4783/1
Lidl Piešťany Andreja Hlinku 46
Lidl Piešťany Bratislavská 2791/114
Lidl Poprad Kukučínova 1A
Lidl Poprad Moyzesova 4489/2
Lidl Považská Bystrica Centrum 3/5
Lidl Prešov Bardejovská cesta 1B
Lidl Prešov Levočská 12281/109A
Lidl Prešov Rusínska 12287/1
Lidl Prievidza Mierové námestie II.1901/14
Lidl Prievidza Necpalská cesta 1208/13
Lidl Púchov 1. mája 1647/63
Lidl Revúca M. R. Štefánika 1258/3A
Lidl Rožňava Šafárikova 3826/50
Lidl Ružomberok Bystrická cesta 5125
Lidl Sabinov Námestie Slobody 1919/84
Lidl Senec Boldocká cesta 3561/1
Lidl Senica Továrenská 1564/60
Lidl Sereď Námestie Slobody 4333/50
Lidl Skalica Školská 2432/2
Lidl Snina Komenského 2796/60
Lidl Sobrance Pavla Horova 1416/13
Lidl Spišská Nová Ves Duklianska 259/59
Lidl Spišská Nová Ves Medza 836/9
Lidl Stará Ľubovňa Popradská 1713/68
Lidl Stropkov Hviezdoslavova 21/18
Lidl Svidník Sovietskych hrdinov 2206/117
Lidl Svit Mieru 954/179
Lidl Šahy Slovenského národného povstania 1980/43
Lidl Šaľa Hlavná 5151/73
Lidl Šamorín Bratislavská 1978
Lidl Šurany Školská 3926/1A
Lidl Terchová A. F. Kollára 1511
Lidl Topoľčany P. O. Hviezdoslava 4639/1
Lidl Trebišov M.R.Štefánika 3705/6
Lidl Trenčín Bratislavská 388
Lidl Trenčín Hodžova 7438
Lidl Trenčín Soblahovská 6788
Lidl Trnava Hospodárska 7876/1
Lidl Trnava Vladimíra Clementisa 7576/41/E
Lidl Trnava Zelenečská 7528/2/A
Lidl Tvrdošín Hviezdoslavova 117/6
Lidl Veľké Kapušany Malokapušíanska 1751/4
Lidl Veľký Krtíš Lučenská 1238/94

Lidl Veľký Meder Priemyslová 3568/3
Lidl Vráble Hlavná 1799/50
Lidl Vranov nad Topľou Duklianskych hrdinov 2632/29
Lidl Vrbové Piešťanská cesta 433/6
Lidl Zlaté Moravce Hviezdoslavova 41
Lidl Zvolen Sokolská 9438/96
Lidl Zvolen T. G. Masaryka 8761/78
Lidl Želiezovce Mierová 1711/43
Lidl Žiar nad Hronom SNP 608/112
Lidl Žilina Bajzova 8218/39 A
Lidl Žilina Kysucká 8480/27
Lidl Žilina Vysokoškolákov 8210/27 A

Závažnosť porušenia zákona o inváziách druhov spočíva aj v tom, že účastník konania šíri nielen svoj tovar, ale aj informácie o ňom prostredníctvom svojich letákov na celom Slovensku a teda svojim konaním rozšíril aj informáciu, že Fallopia nepatrí na Slovensku medzi invázne nepôvodné druhy. Aj máta informácie o inváziách druhov prispievajú k ich šíreniu v prírode a doterajšie skúsenosti s inváziami nepôvodnými druhmi preukazujú, že invázne nepôvodné druhy rastlín veľmi dlho odolávajú najrôznejším, aj veľmi nákladným a vytrvalým metódam odstraňovania. Podľa súčasnej Stratégie EÚ v oblasti biodiverzity invázne nepôvodné druhy spôsobujú nielen veľké škody prírode a ekonomike, ale mnohé invázne nepôvodné druhy uľahčujú aj vypuknutie nákaz a šírenie infekčných chorôb, ktoré predstavujú hrozbu pre ľudí a voľne žijúce živočíchy a rastliny a bez účinných kontrolných opatrení sa bude miera invázie a s ňou spojené riziká pre našu prírodu a ekonomiku ešte viac zvyšovať.

V súvislosti s listinnou podobou letáka (tlačovinou) odvolací orgán ešte upozorňuje aj na skutočnosť, ktorá v tomto konaní nemá vplyv na výšku pokuty:

V predmetnom letáku sa uvádza: „Na strane 64 aktuálneho akciového letáku nájdete najlepší tovar z kategórie Hypermarkety a Supermarkety „; pričom na tejto strane sú v poslednom riadku uvedené aj informácie o tom, že spoločnosť Lidl zvíťazila v súťažiach:

1. Top Employer 2021
2. Najzamestnávateľ roka 2020 v kategórii Obchod a služby
3. Najdôveryhodnejšia značka 2019 v kategórii Medzinárodný predajcovia potravín
4. Obchodník roka 2019 v kategórii Mastercard Cena verejnosti 2019, rovnako ako v predchádzajúcich šiestich rokoch

Tieto informácie o spoločnosti Lidl odvolací orgán overil na URL:

1. <https://www.top-employers.com/en/certified-top-employers-search/?country=SK&page=1>
(Čo vo svojej tlačovej správe uvádza aj spoločnosť Lidl: Top a najzamestnávateľ je iba jeden: Lidl Trojnásobný najzamestnávateľ a päťnásobný Top Employer, taká je vizitka Lidla ako zamestnávateľa <https://spolocnost.lidl.sk/informacie-pre-media/tlacove-spravy/2021/top-zamestnavatel>)
2. <https://www.najzamestnavatel.sk/rebricek-2020/>
3. <https://doveryhodneznacky.sk/najdoveryhodnejšie-znacky-2019/>
4. https://www.obchodnik-roka.sk/tisk/Mastercard%20Obchodnik%20roka%202019_V%C3%BDsledky_04032020.pdf

Rad týchto ocenení v tomto riadku však začína Environmentálnou značkou EÚ, ktorá týmto svojim umiestnením v rade ocenení spoločnosti Lidl môže priviesť zákazníka k omylu, že aj Environmentálna značka EÚ patrí spoločnosti Lidl, prípadne že na letáku sú uvedené produkty, ktoré majú potenciál znížiť negatívne vplyvy na životné prostredie v porovnaní s inými výrobkami tej istej skupiny produktov. Táto Environmentálna značka EÚ patrí spoločnosti Slovenská Grafia, a.s. čo sa však z drobnej značky prečítať nedá. Číslo licencie environmentálnej značky je voľným okom nečitateľné. Environmentálne označovanie produktov je v Európskej únii aj v Slovenskej republike upravené všeobecne záväzným právnym predpisom.

D) Záver odvolacieho orgánu ku vecnej a procesnej stránke správneho konania a konania, ktoré mu predchádzalo:

Po dôkladnom preskúmaní všetkých podkladových materiálov, ktoré sú súčasťou predložených administratívnych spisov, odvolací orgán konštatuje, že účastník konania nevyvrátil a ani nespochybnil štátnym dozorom zistené porušenie zákona o inváziách druhov. Naopak, vo svojom odvolaní uvádza skutočnosti, ktorými potvrdzuje zistenia Inšpekcie a záver prvostupňového správneho orgánu, že účastník konania porušil zákon o inváziách druhov.

Podľa ustanovenia § 1 ods.2 zákona o inváziách druhov účelom tohto zákona je ustanoviť pravidlá pre prevenciu, zmiernenie a minimalizáciu nepriaznivých vplyvov introdukcie a šírenia invázií nepôvodných druhov na biodiverzitu a súvisiace ekosystémové služby, ako aj na ľudské zdravie, bezpečnosť a na hospodárstvo. Účastník konania je významnou spoločnosťou aj v Slovenskej republike a preto sa citeľne podieľa aj na tvorbe a ochrane životného prostredia v SR. Nepochybne aj chce byť príkladom a šíriteľom environmentálne vhodných produktov. A rovnako aj v prípade pochybenia, ktoré sa môže stať z akéhokoľvek dôvodu, je potrebné závažnosť tohto pochybenia vyjadriť aj formou primeranej výšky sankcie, ktorá je jedným z účinných nástrojov dôslednej všeobecnej prevencie podobných prípadov v Slovenskej republike, s cieľom prispieť k minimalizácii nepriaznivých vplyvov introdukcie a šírenia invázií nepôvodných druhov na životné prostredie, ako aj na ľudské zdravie, bezpečnosť a na hospodárstvo.

S ohľadom na rozsah protiprávneho konania účastníka konania, ktorým došlo k rozšíreniu rastlín a informácií s nepriaznivým vplyvom na životné prostredie na celom území Slovenskej republiky, pôvodnú výšku uloženú pokutu v napadnutom rozhodnutí odvolací orgán považuje za nepostačujúcu a výšku pokuty zmenil tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Odvolací orgán uvádza, že sankcia za správny delikt má plniť funkciu výchovnú a preventívnu, a súčasne aj represívnu. Preto je žiaduce, aby bola citeľná aj v majetkovej sfére páchatel'a správneho deliktu. Sankcia za správny delikt ako taká nie je sama o sebe účelom správneho trestania. Ukladaním správnych sankcií sa v podmienkach právneho štátu súčasne ako cieľ sleduje všeobecná a aj individuálna prevencia. Pokuta musí spĺňať nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel s prognózou budúceho pozitívneho správania dotknutého subjektu a má za cieľ pôsobiť výchovne na budúce konanie účastníka konania.

Odvolací orgán uvádza, že každý právny poriadok obsahuje zákonné ustanovenia, ktoré upravujú situácie v súvislosti s nedobrovoľným plnením povinností subjektu, ktoré mu vyplývajú zo zákonnej úpravy v príslušnej oblasti. Takýmto neplnením si zákonných povinností subjektu dochádza k protiprávnemu konaniu, a to z rôznych dôvodov, napr. z neznalosti svojich práv a povinností, nedbanlivostným alebo úmyselným porušením práv a právom chránených záujmov a preto v systéme verejnej správy má svoje opodstatnenie aj právna zodpovednosť fyzických alebo právnických osôb.

Cieľom vyvodzovania administratívno-právnej zodpovednosti je zabezpečiť bezporuchovú správu verejných vecí. Správny orgán zabezpečuje zisťovanie skutkových okolností z úradnej povinnosti a postupuje v súlade so správnym poriadkom. Takéto protiprávne správanie subjektu podľa predpisov správneho práva spočíva v porušovaní zákonom chráneného verejného záujmu a jeho právnym dôsledkom je oslabenie ochrany verejného záujmu, a to v tomto prípade konkrétne ochrany životného prostredia. Nakoľko je daný správny delikt obsiahnutý v zákonnej úprave a je postihnutelný sankciou, zákonodarcia počítá s určitou mierou nebezpečnosti konania a zákonnou úpravou sa mu snaží zamedziť. Na druhej strane zákon ukladá správnomu orgánu povinnosť na úseku ochrany životného prostredia, ktorými sa má zamedzovať takému konaniu, ktoré ohrozuje všeobecný záujem, konkrétne na úseku ochrany životného prostredia.

Pre zabezpečenie splnenia účelu zákona o inváziách druhov vzhľadom na vyššie uvedené dôvody a po dôkladnom preskúmaní napadnutého rozhodnutia o pokute ako aj z hľadiska interpretačných pravidiel základných zásad, ktorými sa riadi celé správne konanie (ustanovenie § 3 správneho poriadku) odvolací orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Toto rozhodnutie je v inštančnom poradí konečné a podľa ustanovenia § 59 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov nie je možné sa proti nemu odvolať. Právoplatné rozhodnutie odvolacieho orgánu môže byť preskúmané súdom.

RNDr. Tatiana Horecká, PhD.
hlavná inšpektorka

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00156906

Doručuje sa

Lidl Slovenská republika, v.o.s., Ružinovská 1E, 82102 Bratislava, Slovenská republika
Slovenská inšpekcia životného prostredia - Inšpektorát ŽP Banská Bystrica, Jegorovova 29B, 97401 Banská
Bystrica, Slovenská republika

Na vedomie

Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, odbor ochrany biodiverzity a krajiny, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava, Slovenská republika